

Riktlinjer

- för Södertälje kommuns handläggning av serveringstillstånd och tillsyn av alkohol - och tobaksförsäljning.

Södertälje kommun, Riktlinjer - för Södertälje kommuns handläggning av serveringstillstånd och tillsyn av alkohol - och tobaksförsäljning

Handläggare: Helena Forslund, Sk/Vuxenenheten

Diarienummer: 10/078

Södertälje kommun, Riktlinjer - för Södertälje kommuns handläggning av serveringstillstånd och tillsyn av alkohol - och tobaksförsäljning

Innehåll

Riktlinjer för Södertälje kommuns handläggning av serveringstillstånd och tillsyn av alkohol - och tobaksförsäljning	4
1. Övergripande för verksamheten	4
1.1. Inriktning	4
1.2 Tillstånd	4
1.3 Tillsyn	4
1.4 Service i form av rådgivning och information	5
2. Alkoholpolitisk policy för servering av alkohol	5
3. Allmänna kriterier för meddelande av serveringstillstånd	5
3.1 Lämplighetsprövning	5
3.2 Kunskaper i alkohollagstiftning	6
3.3 Krav att kunna servera lagad mat	6
3.4 Olägenheter gällande ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa.	7
3.5 Serveringstider	7
3.6 Erinran, varning samt återkallelse av beviljat tillstånd	8
4. Olika kategorier av serveringstillstånd för företag	8
4.1 Ny ansökan om permanent serveringstillstånd	8
4.2 Ändring i serveringstillstånd	8
4.3 Servering på uteservering	8
4.4 Pausservering	9
4.5 Tillfälliga tillstånd för servering till allmänheten	9
5. Olika kategorier av serveringstillstånd för slutna sällskap	9
5.1 Tillfälliga serveringstillstånd för slutna sällskap	9
5.2 Permanenta serveringstillstånd till slutna sällskap	10
6. Handläggning	10
6.1 Ansökningshandlingar	10
6.2 Remissförfarande	11
6.3 Ansökningsavgifter	11
6.4 Handläggningstider	11
6.5 Individuell prövning	12
7. Riktlinjer för tillsyn	12
7.1 Inriktning	12
7.2 Tillsynsplan	12
7.3 Tillsynens innehåll	13
7.4 Yttre tillsyn av detaljister	14
7.5 Receptfria läkemedel	15
7.6 Tillsynsavgifter för serveringstillstånd, folköl, tobak och receptfria läkemedel.	15

Riktlinjer för Södertälje kommuns handläggning av serveringstillstånd och tillsyn av alkohol - och tobaksförsäljning

1. Övergripande för verksamheten

1.1. Inriktning

Socialnämnden skall arbeta för att förebygga och motverka missbruk av alkohol och andra beroendeframkallande medel, 3 kap 7 § SoL. Nämnden bör, förutom individuellt inriktade insatser, använda både strukturellt och allmänt inriktade insatser för att förebygga uppkomsten av missbruk.

Regleringen av serveringstillstånd och tillsyn av alkohol och tobaksförsäljning är huvudsakligen tänkt som skyddslagstiftning för att förebygga de skadeverkningar som kan uppkomma med konsumtion av alkohol och tobak. Att servera och sälja alkohol och tobak medför ett betydande socialt ansvar vilket prövas och tillses av socialnämnden som är ansvarig myndighet enligt gällande reglemente.

För att få vägledning i tillståndsärenden behövs både en kommunal alkoholpolicy och prejudikat. I propositionens allmänna synpunkter slår regeringen fast att den svenska alkoholpolitikens mål är att främja folkhälsan genom att minska alkoholens skadeverkningar. Det kan uppnås genom en restriktiv lagstiftning på området. En väl fungerande lagstiftning ger möjligheter att begränsa tillgängligheten till alkohol i vissa miljöer och sammanhang. Regeringen påpekar vidare att det är särskilt angeläget att regelverket ger barn och unga det skydd de behöver. Kommunens ansvar är att i riktlinjerna balansera mellan tillgänglighet och skyddet för barn och ungdomar.

Ökad tillgänglighet innebär också ökad alkoholkonsumtion med de risker det innebär för folkhälsan. Var i staden vill vi ha alkoholservering med hänsyn till tillgänglighet i miljöer där barn och ungdomar rör sig. Ska t ex alkohol få serveras på ett enklare serveringsställe med restaurangliknade lokal, som ligger i anslutning till en lekpark för barn?

Kommunen bör också ta ställning i frågan om sena öppettider då detta påverkar bl. a våldsbrott, alkoholkonsumtion samt störningar för boende i närliggande miljöer.

Länsstyrelsens hållning är att kommunerna till en början bör vara restriktiva i sin bedömning av nya ansökningar. Det kommer att resultera i överklaganden, där besluten ger vägledning vad som ska gälla.

1.2 Tillstånd

Företag och slutna sällskap som önskar att servera alkohol skall till nämnden ansöka om tillstånd för detta jämlikt 8 kap 2 § alkohollagen (AL). Vid servering och/eller försäljning av folköl klass II behöver tillstånd inte inhämtas. Dock måste den som serverar eller säljer folköl anmäla detta innan försäljning påbörjas jämlikt 8 kap 8 § och 5 kap 5 § AL. Vid försäljning av folköl i butik är en förutsättning att även matvaror säljs i butiken. Anmälan skall också göras innan försäljning av tobak påbörjas jämlikt tobakslagen 12 c §. Ett egenkontrollprogram ska fogas till anmälan.

1.3 Tillsyn

Enligt 9 kap 2 § AL utövar kommun och polismyndighet den omedelbara tillsynen över bestämmelserna om servering av starköl, vin och spritdrycker efterlevs. Kommunen och

Södertälje kommun, Riktlinjer - för Södertälje kommuns handläggning av serveringstillstånd och tillsyn av alkohol - och tobaksförsäljning

polismyndigheten utövar även tillsyn av servering och försäljning av folköl klass II och tobak hos restauratörer och detaljister.

1.4 Service i form av rådgivning och information

Kommunens tillståndsmyndighet ska tillsammans med näringsidkare och andra myndigheter arbeta aktivt för att skapa goda restaurang- och boendemiljöer samt konkurrens på lika villkor.

I den förebyggande tillsynen ingår service till näringsidkare i form av konsultation och andra informativa insatser kring alkohollagstiftning, ansvarsfull alkoholserving, tobakslagstiftning, ansvarsfull marknadsföring och närliggande områden. Tjänstemännen ska ha hög tillgänglighet för rådgivning då sådan efterfrågas och ska aktivt bistå med konsultation i framtagande av egentillsynsprogram. Finns behov av mer övergripande utbildningar i ovanstående frågor skall nämndens tjänstemän anordna detta.

2. Alkoholpolitisk policy för servering av alkohol

Kommunens riktlinjer för serveringstillstånd utgår från alkohollagen, dess förarbeten, rättspraxis samt Allmänna råd för tillämpning och handläggning av alkohollagstiftningen. Regelverket är närmare preciserat och kommenterat i den Handbok i Alkohollagen som utarbetats av Statens folkhälsoinstitut.

Av 8 kap 17 § AL stadgas att ”Om alkoholserving på grund av serveringsställets belägenhet eller av andra skäl kan befaras medföra olägenheter ifråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa, får serveringstillstånd vägras även om övriga krav som uppställs i lagen är uppfyllda”. Tillståndsprövningen ska utgå från objektiva, tydliga och de i lag och myndighetsföreskrifter fastställda kriterierna. Kommunen bör inom alkohollagens ram utforma en alkoholpolitisk policy där det framgår vilka kriterier kommunen avser att tillämpa vid bedömningen av om en servering kan medföra alkoholpolitiska olägenheter.

I förarbetena till AL framhålls som exempel på områden som kan behandlas i policydokumentet:

- Serveringstider
- Restaurangens inriktning
- Restaurangtäthet
- Närhet till idrotts- eller nöjesanläggning
- Hur ungdomar ska skyddas
- Etablering i närheten av trafikleder
- Etablering i områden med känd missbruksproblematik eller hög brottsbelastning
- Etablering i bostadsområden

3. Allmänna kriterier för meddelande av serveringstillstånd

3.1 Lämplighetsprövning

Serveringstillstånd kan meddelas till allmänheten eller förening, företag eller annat slutet sällskap jämlikt 8 kap 2 § 1 och 2 st AL. Enligt 8 kap 12 § 1 st samma lag får serveringstillstånd meddelas endast då den sökande visar att han eller hon ”med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att

Södertälje kommun, Riktlinjer - för Södertälje kommuns handläggning av serveringstillstånd och tillsyn av alkohol - och tobaksförsäljning

verksamheten kommer att drivas i enlighet med de krav som ställs upp i denna lag”.

Vid prövning skall särskild hänsyn tas till om den sökanden är laglydig och benägen att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna.

När det gäller en juridisk person måste lämplighetskraven även riktas mot den eller de fysiska personer som har ett inflytande i rörelsen, exempelvis VD, styrelseledamot, bolagsdelägare eller aktieägare med betydande aktieinnehav. Även annan ekonomisk intressent kan komma att innefattas i prövningen.

3.2 Kunskaper i alkohollagstiftning

Serveringstillstånd får endast meddelas den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden samt omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att drivas i enlighet med de krav som ställs upp i alkohollagen.

Sökanden ska, enligt 8 kap 12 § 2 st AL, genom att avlägga ett prov visa att han eller hon har de kunskaper om alkohollagen och anslutande föreskrifter som krävs för att på ett lagenligt sätt utöva serveringsverksamheten.

Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, får meddela föreskrifter om prov som avses i andra stycket och om undantag i vissa fall från skyldigheten att avlägga prov.

För att serveringstillstånd efter kl. 22:00 ska beviljas i Södertälje kommun ska all personal som arbetar med alkoholservice ha genomgått STAD-utbildning, en tvådagars utbildning med examination i ansvarsfull alkoholservice.

3.3 Krav att kunna servera lagad mat

Enligt 8 kap 15 § 1 st AL får stadigvarande tillstånd för servering till allmänheten medges om serveringsstället har eget kök i anslutning till serveringslokalen samt tillhandahåller lagad eller på annat sätt tillredd mat. Gästerna ska kunna erbjudas ett flertal maträtter av varierat slag. Efter klockan 23.00 får matutbudet begränsas till ett fåtal enklare rätter.

Serveringsstället ska vara utrustat med ett i förhållande till lokalens storlek lämpligt antal sittplatser för matservice. Om det finns en drinkbar får den ta i anspråk endast en mindre del av serveringsställets totala yta och vara belägen i nära anslutning till matsalen.

Tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten får meddelas om serveringsstället tillhandahåller någon form av tillredd mat. Detsamma gäller tillstånd för servering till slutet sällskap.

Tillstånd för servering av starköl och vin i foajéer till teater eller konsertlokal under paus i föreställning eller konsert får meddelas utan krav på matservice. Det ställs inte heller krav på matservice vid provsmakning enligt 6 eller 7 §.

Enligt 8 kap 5 § är det tillåtet för hotell som har restaurangverksamhet med serveringstillstånd i sina lokaler att också servera alkoholdrycker på hotellrummet.

Södertälje kommun, Riktlinjer - för Södertälje kommuns handläggning av serveringstillstånd och tillsyn av alkohol - och tobaksförsäljning

3.4 Olägenheter gällande ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa.

I 8 kap 17 § AL anges att serveringstillstånd får vägras om serveringen kan befaras medföra olägenheter gällande ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa. Lagen lämnar här utrymme åt kommunen att själv bedöma vilka kriterier som kan ses som olägenheter.

Exempel på förhållanden där det finns sådana olägenheter och då tillstånd att servera starköl, vin och spritdrycker ej bör medges är:

- då polismyndigheten avstyrker ansökan på grund av risk för ordningsproblem på serveringsstället eller i dess närmaste omgivning.
- då miljönämnd avstyrker ansökan på grund av risk för störning från buller och liknande som befaras orsaka olägenhet för människors hälsa.
- då missförhållanden på serveringsstället är kända eller då den sökande ej är lämplig.
- då serveringsstället ligger i ett särskilt alkoholkänsligt område, t ex nära fritidsgårdar, idrottsplatser, trafikleder eller bostadsområden med känd missbrukarproblematik.
- då ansökan avser restaurang som vänder sig till en uttalat ungdomlig publik. Stor restriktivitet ska gälla att medge tillfälliga serveringstillstånd vid arrangemang riktade till ungdomar.
- för arenaanläggningar kan serveringstillstånd beviljas om restaurangen uppfyller de krav på kök samt tillhandahållandet av lagad eller på annat sätt tillredd mat enligt 8 kap 15 § AL. Särskilda regler för servering kan komma att villkoras i serveringstillståndet. Servering på läktarplats i samband med idrottsevenemang beviljas inte.
- då ansökan avser en restaurang i område där det på grund av överetablering kan uppstå olägenheter av ovanstående karaktär.
- då ansökan avser verksamhet med pornografiska inslag, verksamhet som präglas av spel och dobbel, uttalat rasistiska organisationer och uttalat drogliberala verksamheter.

Bedömning av varje enskild ansökan

Tillstånd kan vägras redan vid farhågor om att alkoholpolitiska olägenheter skall uppstå. Det krävs dock att det redovisas vilka olägenheter det är fråga om och grunden för att olägenheter är att befara, till exempel sakförhållanden i närområdet, om alkoholpolitiska problem redan förekommer i området eller bedömningar från andra myndigheter. Om polismyndigheten befarar att en restaurangetablering innebär en risk utifrån allmänna ordningssynpunkter eller om miljöförvaltningen bedömer att etableringen innebär risk för störningar för närboende bör det ha stor betydelse. Tillståndsmyndigheten måste dock i varje enskilt ärende göra en egen bedömning och motivera varje beslut utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. Hänvisning till kommunala riktlinjer är inte tillräckligt.

3.5 Serveringstider

Södertälje kommun tillämpar alkohollagens normaltider för servering av alkohol.

Servering av starköl, vin och spritdrycker eller andra jästa alkoholdrycker får tidigast påbörjas klockan 11.00 och skall vara avslutad klockan 01.00. Serveringstid efter klockan 01.00 medges efter särskild prövning och kan då komma att villkoras. Serveringstid efter klockan 02.00 medges

Södertälje kommun, Riktlinjer - för Södertälje kommuns handläggning av serveringstillstånd och tillsyn av alkohol - och tobaksförsäljning

endast i undantagsfall efter särskild prövning, för t ex servering på nyårsafton. Finns skäl att meddela kortare serveringstid än normaltiden kan så ske. Sådana skäl kan till exempel vara att polismyndigheten eller miljönämnden rekommenderar en kortare serveringstid.

Serveringstider på uteservering

Uteservering i närheten av bostäder beviljas i de flesta fall tillstånd i enlighet med miljönämndens och polismyndighetens yttranden. Om dessa myndigheter anger olika serveringstider, medges den kortaste tiden.

3.6 Erinran, varning samt återkallelse av beviljat tillstånd

Om det framkommer att serveringen medför olägenheter gällande ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa om kraven för serveringstillståndet inte uppfylls eller om alkohollagens bestämmelser, eller villkor och föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, inte följs kan kommunen ingripa genom att utfärda en erinran eller varning. En återkallelse av serveringstillstånd ska normalt ha föregåtts av erinran eller varning. Vid allvarigare förseelser kan dock återkallelse ske utan varning.

4. Olika kategorier av serveringstillstånd för företag

4.1 Ny ansökan om permanent serveringstillstånd

Ansökningskategorin avser restauratörs ansökan om nytt tillstånd året runt eller årligen under en viss period. Ärendet skall behandlas via remissförfarande och det tänkta serveringsstället besökas. Den sökandes vandel och ekonomiska förutsättningar för verksamheten skall granskas.

4.2 Ändring i serveringstillstånd

Utvidgat tillstånd kan t. ex avse tillståndsinnehavare som vill utöka serveringen av starköl och vin till att även omfatta starksprit, utökade öppettider eller utökad lokalyta. Ansökan kan t. ex även gälla utökade öppettider eller utökad lokalytor. I dessa fall finns i allmänhet kännedom om den sökande och serveringsstället varför remiss- och utredningsförfarandet kan förenklas. Vid handläggning av ansökan om utökad serveringstid skall yttrande inhämtas från polismyndighet och miljönämnd.

4.3 Servering på uteservering

Endast för uteservering som är belägen i anslutning till, eller i omedelbar närhet av restaurangen kan serveringstillstånd medges. Uteserveringen skall vara tydligt avgränsad.

Tillstånd för uteservering kan beviljas permanent under uteserveringsperioden - april till och med oktober - för serveringar belägna på privat mark och där markägaren har lämnat sig medgivande.

För servering belägen på kommunal mark kan tillstånd för servering permanent under uteserveringsperioden -april till och med oktober - beviljas under förutsättning att gatuhållningen inte hindras.

Södertälje kommun, Riktlinjer - för Södertälje kommuns handläggning av serveringstillstånd och tillsyn av alkohol - och tobaksförsäljning

I övriga fall kan tillstånd beviljas för uteservering belägen på kommunal mark under perioden april till och med oktober. Ansökan görs årsvis där bevis om markupplåtelse skall bifogas ansökan.

Tillstånd för uteservering permanent under uteserveringsperioden -april till och med oktober - medges inledningsvis under en provotid om ett år. Därefter skall ny ansökan ske och provotiden utvärderas innan permanent tillstånd kan erhållas.

4.4 Pausservering

Tillstånd för så kallad pausservering beviljas endast då serveringen sker under paus i konsert- eller teaterföreställningar.

4.5 Tillfälligt tillstånd för servering till allmänheten

Serveringstillstånd meddelas endast i de fall serveringen ingår som en del i ett större arrangemang där serveringen inte är det primära utan del i arrangemanget. Vid tillfälligt serveringstillstånd ställs enligt 8 kap 15 § AL inte lika höga krav på kök/mat som vid ett stadigvarande serveringstillstånd. Tillredd mat skall dock tillhandahållas. Arrangemang som huvudsakligen vänder sig till publik över 18 år kan erhålla detta tillstånd. Serveringstider längre än till klockan 01:00 medges i regel inte. I undantagsfall kan dock tid till klockan 02:00 medges.

Sökande ska styrka rätten till att disponera marken för arrangemanget. För att möjliggöra tillsyn vid festivaler med flera arrangörer är enskilda tillfälliga tillstånd begränsade till enskild restauratörs serveringsyta.

Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten medges för högst 10 tillfällen per lokal och år.

5. Olika kategorier av serveringstillstånd för slutna sällskap

Tillståndskategorin avser tillfälligt tillstånd för servering i en förening, ett företag eller på en privat fest. Slutet sällskap definieras som ”en begränsad krets av personer som har någon form av gemensamt intresse utöver den ifrågasvarande tillställningen med alkoholservice”.

En ideell förening eller stiftelse som söker tillstånd skall ha antagit stadgar, ha en medlemsförteckning och en tillfredsställande organisation. Den skall vidare ha ett namn som kan särskiljas från andra och ha antagit stadgar. En sökande som har tilldelats organisationsnummer av skatteverket anses i normalfallet uppfylla dessa krav. Härutöver krävs att föreningen visat sig vara i stånd att bedriva ideell eller annan verksamhet samt att verksamheten kan bedömas bli bestående. Förening, eller motsvarande, som ansöker om tillfälligt tillstånd för servering till slutna sällskap skall innan tillstånd medges ha en styrelse, behörig firmatecknare och antagna stadgar. Sammanslutningens syfte skall vara annat än att möjliggöra alkoholförtäring.

5.1 Tillfälliga serveringstillstånd för slutet sällskap

Vid varje tillfälle då alkoholservice till slutet sällskap sker skall arrangören på förhand veta vilka personer som skall delta. Serveringslokalen får inte vara öppen för insläpp av nya gäster under pågående tillställning. Detsamma gäller i de fall då annonsering sker i tidningar, på

Södertälje kommun, Riktlinjer - för Södertälje kommuns handläggning av serveringstillstånd och tillsyn av alkohol - och tobaksförsäljning

allmänna anslagstavlor, via direktreklam, hemsida eller liknande. Ett slutet sällskap får ej bildas på stället. Det är ej förenligt med bestämmelserna att medlemskap säljs i entrén till en fest eller i samband med biljettförsäljning.

Vid tillfälliga tillstånd ställs enligt 8 kap 15 § AL inte lika höga krav på kök/mat som vid stadigvarande serveringstillstånd. Tillredd mat skall dock tillhandahållas.

Tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap medges för högst tio tillfällen per lokal och år.

5.2 Stadigvarande serveringstillstånd till slutet sällskap

Ansökningskategorin avser ansökan om stadigvarande serveringstillstånd för slutet sällskap. Vid stadigvarande tillstånd till slutet sällskap ställs samma krav på den sökande som vid ansökan om stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten. Dock ställs inte samma krav på utbud av mat.. Serveringsstället ska tillhandahålla någon form av tillredd mat samt vara registrerat som livsmedelsanläggning.

Ärendet skall bearbetas via remissförfarande. Den sökandes vandel skall granskas.

6. Handläggning

6.1 Ansökningshandlingar

Handlingar som ska bifogas ansökan om serveringstillstånd jml. 7 kap 5 § AL:

- Anmälan om serveringsansvarig personal (namn och personnummer).
- Kopia av undertecknat köpe- eller arrendeavtal.
- Kopia av sökandens hyreskontrakt (undertecknat av båda parterna).
- Verksamhetsinriktning, matutbud, dans, underhållning etc.
- Planritning över lokal och i förekommande fall uteservering och drinkbar.
- Registreringsbevis (ej äldre än tre månader) från Bolagsverket.
- Registreringsbevis från Skatteverket för mervärdesskatt / intyg om att anmälan är inlämnad.
- Uppgifter om aktieägarfördelning i aktiebolag / andelsfördelning i handelsbolag.
- Finansieringsplan med verifikationer över investerat kapital.
- Uppdrag som funktionär från Bolagsverket som visar vilka aktiebolag, handelsbolag sökande i / bolagsmännen är och har varit verksamma i.
- Ettårig budget – budgeten skall vara så detaljerad att man skall kunna utläsa hur mycket bolaget budgeterar för olika varugrupper, till exempel starköl, vin, spritdrycker, mat med mera.
- Likviditetsbudget för de första åtta veckorna.
- Skuldfrihetsintyg från Bolagsverket.
- Personbevis från Skatteverket för samtliga styrelseledamöter/bolagsmän alternativt för den enskilde vid enskild firma.
- Näringsstillstånd eller permanent uppehållstillstånd för medborgare i land som inte tillhör Europeiska Unionen.

Södertälje kommun, Riktlinjer - för Södertälje kommuns handläggning av serveringstillstånd och tillsyn av alkohol - och tobaksförsäljning

- Brandskyddsdocumentation.
- Brandskyddsansvarig.
- Kassaregisterblankett.
- Kopia på betald ansökningsavgift.

6.2 Remissförfarande

Då samtliga ansökningshandlingar är inkomna sammanställs ärendet och remitteras till Polismyndigheten, Miljönämnden, Räddningstjänsten och Skatteverket.

Av polismyndighetens yttrande skall den sökandes lämplighet framgå. Därutöver skall yttrandet innehålla en bedömning av det allmänna ordningsläget kring det aktuella serveringsstället.

Av miljönämndens yttrande skall framgå om lokalerna är registrerade som livsmedelsanläggning hos miljönämnden. Därutöver skall yttrandet innehålla en bedömning av eventuell risk för störning som kan uppkomma i anslutning till serveringsstället.

Av räddningstjänstens yttrande skall det framgå om lokalen anses godkänd ur säkerhetssynpunkt samt det högsta antalet personer som får vistas i lokalerna samtidigt.

Av Skatteverket yttrande skall det framgå att bolaget är moms-, F-skatt- och arbetsgivarregistrerat. Vidare skall de svara på om bolaget och/eller dess företrädare är föremål för revision. Slutligen skall de även svara på om bolaget eller dess företrädare inkommit med deklARATIONER och i övrigt uppfyllt sina skyldigheter gentemot det allmänna.

Vid oklarheter i ett ärende kan ovan remisser kompletteras med ytterligare frågor. Även andra myndigheter kan komma att remitteras. Exempel på myndigheter som kan förekomma är länsstyrelsen och ekobrottsmyndigheten.

6.3 Ansökningsavgifter

Nämnden tar ut avgifter vid behandling av ansökan om serveringstillstånd. Nivå för avgiften skall motsvara nämndens självkostnad för handläggningen av olika former av tillstånd. Avgiften fastställs årligen av Kommunfullmäktige i samband med beslut om Mål&Budget för kommande år.

Ansökningsavgiften skall ha betalats och kopia på kvitto inlämnats till tillståndsmyndigheten innan beslut meddelas. Vid avslag på ansökan återbetalas inte ansökningsavgiften.

6.4 Handläggningstider

Under förutsättning att nämnden har erhållit alla erforderliga handlingar och att remissinstanserna svarat inom utsatt remisstid är inriktningen att följande handläggningstider ska gälla:

Permanent tillstånd servering allmänheten	7 veckor
Ändring av serveringstillstånd, normalt	4 veckor
Ändring av serveringstillstånd, utöver normalt (Utskott)	5-6 veckor
Tillfälliga serveringstillstånd allmänheten, max 2 dagar	2 veckor
Tillfälliga serveringstillstånd allmänheten, mer än 2 dagar (Utskott)	5-6 veckor
Permanent tillstånd slutna sällskap	4 veckor
Tillfälliga serveringstillstånd slutna sällskap	2 veckor

Södertälje kommun, Riktlinjer - för Södertälje kommuns handläggning av serveringstillstånd och tillsyn av alkohol - och tobaksförsäljning

För att motverka långa handläggningstider ska tillståndmyndigheten ha hög tillgänglighet för råd och information till tillståndssökande näringsidkare i samband med ansökningsförfarandet. Likaså ska ett aktivt arbete bedrivas tillsammans med andra myndigheter för korta remisstider och samordnad tillståndsprovning.

Konkursbo

Enligt 9 kap 12 § AL upphör serveringstillståndet omedelbart att gälla vid konkurs. Vill konkursboet fortsätta driva rörelsen skall ny ansökan göras hos nämnden. Enligt alkohollagen skall sådan ansökan behandlas med förtur.

I författningskommentarerna till den nya alkohollagen anges att en rimlig handläggningstid för denna typ av ärende är högst 1 vecka.

6.5 Individuell prövning

Enligt alkohollagens bestämmelser måste alltid en individuell prövning göras vid tillståndsgivning med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet. Enligt förvaltningslagens bestämmelser skall alltid ett avslag på ansökan motiveras.

7. Riktlinjer för tillsyn

Grundtanken är att tillsyn ska förebygga överträdelser av alkohollagen. Tillsyn genom löpande dialog, rådgivning och direkta påpekanden av felaktigheter skall ha förebyggande verkan, att egen rättelse kan göras och administrativa tvångsmedel om möjligt undvikas.

7.1 Inriktning

Tillsynen ska genomföras med utgångspunkt från alkohollagens tre huvudbestämmelser;

- servering av alkoholdrycker får endast ske i sådan omfattning och i sådana former att skador eller brister i ordning och nykterhet på serveringsställena inte uppstår,
- som ett särskilt skydd för ungdomen ska finnas åldergränser,
- förutsättningarna för att få tillstånd ska vara uppfyllda även sedan tillstånd meddelats, d v s krav på tillståndshavarens fortsatta lämplighet.

Bestämmelserna om administrativa ingripanden, såsom erinran och varning av serveringstillstånd, är till för att få bort missförhållanden och för att förhindra att nya uppstår. Åtgärder mot en tillståndshavare har inte syftet att vara ett straff utan är ett medel för att skapa en god restaurangmiljö.

Kommunen ska enligt lagen bedriva tillsyn över att alkohollagens bestämmelser efterlevs. När missförhållanden föreligger ska kommunen meddela erinran eller varning enligt 9 kap 17 § AL eller återkalla serveringstillståndet enligt 9 kap 18 § AL.

7.2 Tillsynsplan

Kommunen har - tillsammans med polismyndigheten – tillsyn över efterlevanden av de bestämmelser som gäller för servering av alkoholdrycker och detaljhandeln med folköl.

Södertälje kommun, Riktlinjer - för Södertälje kommuns handläggning av serveringstillstånd och tillsyn av alkohol - och tobaksförsäljning

Nämnden ska upprätta en tillsynsplan över det innevarande årets tillsynsarbete. Planen ska enligt 9 kap 2 § 3 st ges in till länsstyrelsen, som har tillsyn inom länet.

7.3 Tillsynens innehåll

Tillsyn innefattar utöver kontroll också förebyggande arbete. Nämnden skall aktivt verka för att förebyggande insatser på området kommer till stånd och utvecklas.

Kontrollerande tillsyn sker via besök hos restauratör och detaljist, så kallad yttre tillsyn. Vidare bedrivs inre tillsyn som innebär en administrativ kontroll av att förutsättningarna för tillstånd fortfarande finns. Sådan tillsyn sker kontinuerligt.

7.3.1 Förebyggande arbete

Restauratörer och detaljister skall av nämndens tjänstemän besökas för konsultation och andra informativa insatser kring alkohollagstiftning, ansvarsfull alkoholserving, tobakslagstiftning, ansvarsfull marknadsföring och närliggande områden. Tjänstemännen finns också tillgängliga för rådgivning då sådan efterfrågas. Finns behov av mer övergripande utbildningar i ovanstående frågor skall nämndens tjänstemän anordna detta.

Detaljister skall i samband med meddelande om försäljning av folköl upprätta ett så kallat "egentillsynsprogram" som vägledning i försäljningen. Programmet är en, för ägare och personal, intern arbetsplan där regler och policy vad gäller folköl och tobaksförsäljning finns nedtecknat. Nämnden skall aktivt bistå med konsultation i framtagande av egentillsynsprogram och tillse dokumentens användande.

7.3.2 Inre tillsyn

Inre tillsyn innebär en administrativ kontroll av att förutsättningarna för tillstånd fortfarande finns. Sådan tillsyn sker kontinuerligt.

Uppgift om hur en tillståndshavare sköter sig i ekonomiskt hänseende inhämtas från skatteverket eller kronofogdemyndigheten. Restaurangrapporten, som är restauratörens redogörelse över de slag och volym av alkoholdrycker som sålts, granskas med avseende på avvikelser; t ex låg matomsättning eller att en orimligt stor del av omsättningen härrör från alkoholförsäljning. Uppgift om personlig lämplighet inhämtas via polismyndigheten ur belastnings- och misstankeregister. Uppgift hämtas även från bolagsverket för kontroll av om förändringar i bolaget har skett utan att anmälas till tillsynsmyndigheten. Inre tillsyn kan också aktualiseras genom information via t ex samverkande myndigheter, allmänhet och media.

Uppföljning ska ske av uppgifter som indikerar att en tillståndshavares lämplighet ur personlig eller ekonomisk synvinkel kan ifrågasättas.

Om det vid yttre tillsyn uppkommer indicier på exempelvis ekonomiska oegentligheter i verksamheten kan även inre tillsyn bedrivas där information samlas från olika källor.

7.3.3 Yttre tillsyn av restauratörer

Den kontrollerande tillsynsverksamheten genomförs via besök hos restauratörer. I samband med kontroll skall fortsatta förebyggande insatser erbjudas.

Södertälje kommun, Riktlinjer - för Södertälje kommuns handläggning av serveringstillstånd och tillsyn av alkohol - och tobaksförsäljning

Yttre tillsynsbesök kan uppdelas i rutinbesök, påkallade besök och uppföljningsbesök. I tillsynsplanen ingår minst ett rutinbesök per tillståndshavare och år. Påkallade besök görs då inre tillsyn givit anledning till det. Uppföljningsbesök blir aktuella då missförhållanden förelegat vid tidigare besök.

Normalt sker tillsynen öppet, d v s den som utför kontrollen ger sig tillkänna. Enstaka kontrollbesök av anonym tjänsteman som uppträder som vanlig gäst kan förekomma t. ex vid uppföljning av tidigare besök när missförhållanden förelegat.

Vid behov kan tillsyn av restauratörer genomföras i samarbete med andra myndigheter som polis, miljönämnd, räddningstjänst och skatteverket, så kallad samlad tillsyn. Vid den samlade tillsynen kontrollerar varje myndighet utifrån respektive ansvarsområde.

Nämndens tjänstemän skall vid yttre tillsyn kunna legitimera sig.

Vid yttre tillsyn görs företrädesvis kontroll av:

- ordning och nykterhet
- ålder på restaurangens gäster för att tillse att servering och försäljning av alkohol och tobak inte sker till minderåriga.
- säkerhet i lokalen (vid samlad tillsyn)
- marknadsföring
- ordningsvakts förordnande (vid samlad tillsyn)
- att serveringsansvarig finns på plats
- lokalen/kökets funktion motsvarar de krav som ställs på det och att lagad mat tillhandahålls (vid samlad tillsyn)
- personuppgifter på tjänstgörande personal (vid samlad tillsyn)
- personalliggare (vid samlad tillsyn)
- kassa för att tillse: att all försäljning (mat, dryck, entré, garderob etc) registreras i kassaregister, att kassaregister visar alla genomförda transaktioner, att inslagen summa stämmer med tillgångarna i kassalåda, att kvitto erbjuds kunden.
- att ekonomisk rapportering finns upprättad och tillgänglig

Protokoll skall upprättas efter att tillsynen genomförts och kommuniceras med tillståndshavaren som om det är påkallat bereds tillfälle att yttra sig. Missförhållanden ska påtalas direkt till tillståndshavaren eller serveringsansvarig som tjänstgör vid tillfället

Om det vid tillsyn framgår att restauratören inte uppfyller de regler och krav som är en förutsättning för dennes tillståndsinnehav skall kommunen meddela erinran eller varning enligt 9 kap 17 § AL eller återkalla tillståndet enligt 9 kap 18 § AL. Om restauratören vidtar adekvata åtgärder för att komma tillrätta med problemet, kan nämnden besluta att meddela erinran eller varning. Vid brott mot gällande lagstiftning kan polisanmälan göras. Polisanmälan görs av nämnden utsedd delegat.

7.4 Yttre tillsyn av detaljister

Tillsynen av detaljistens försäljning av öl klass II och tobak skall särskilt uppmärksammas på så sätt att eventuell försäljning till minderåriga inte förekommer. Genomgång och uppföljning av

Södertälje kommun, Riktlinjer - för Södertälje kommuns handläggning av serveringstillstånd och tillsyn av alkohol - och tobaksförsäljning

egentillsynsprogram skall göras vid besök i butik. I samband med kontroll skall fortsatta förebyggande insatser erbjudas.

Om det vid tillsyn framgår att detaljisten inte uppfyller de regler och krav som är en förutsättning för dennes försäljning av folköl kan nämnden enligt 7 kap 19 § AL utdela varning och krav på ändring eller utverka förbud mot fortsatt försäljning i 6 månader. Upprepas regelbrotten kan försäljningsförbud å 12 månader utfärdas.

Om detaljisten inte uppfyller regler och krav för tobaksförsäljning enligt 20a § 2-3 tobakslagen kan föreläggande eller förbud i kombination med vite meddelas. Vid återupprepad eller grov förseelse får tillståndsmyndigheten meddela varning eller förbud.

Vid brott mot gällande lagstiftning kan polisanmälan göras. Polisanmälan görs av nämnden utsedd delegat. Uppgifter som åsidosättande av skattelagstiftning meddelas skatteverket.

7.5 Receptfria läkemedel

Enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730) har Läkemedelsverket ansvar för att lagen efterlevs. Kommunen har endast ansvaret för yttre tillsyn. Om missförhållanden upptäcks ska de anmälas till läkemedelsverket.

7.6 Tillsynsavgifter för serveringstillstånd, folköl, tobak och receptfria läkemedel.

Tillsynsavgift tas ut motsvarande nämndens självkostnad för tillsynsverksamheten. Avgiften fastställs årligen av Kommunfullmäktige i samband med beslut om Mål&Budget för kommande år.

Tillsynsavgiften är en årsavgift som skall betalas under årets första kvartal.